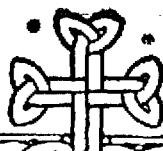

Anul LIII.

Nr. 2—3

Arad. 13 Ianuarie 1929.

BISERICĂ ȘI ȘCOALĂ

REVISTĂ BISERICĂSCĂ-CULTURALĂ

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE A ARADULUI

NINIVE.

Ninive înseamnă pe românește „Frumoasa”. Ninive, care azi e un morman de ruine, odinioară a fost o cetate frânică și frumoasă.

În Apus, în dosul aceleia ce numim frumos, mai de multeori, artificial, se poate ascunde gălbălparea și hodorogirea cea mai lamentabilă a trupului și a sufletului, în orient însă frumosului nu i-se dă numele degeaba.

Orientalii, acești filozofi născuți, cari au avut și au încă pătrunderea până în rădăcina lucrurilor, dacă au numit un loc frumos acela a trebuit în adevăr să fie frumos.

În orient, precum se știe, e natura extrem de bogată în tot felul de frumuseți și soarele și codrii și florile sunt mai strălucitoare în admirab lele podobe decât la noi.

Cine a putut să se delecteze în destul în descrierea grădinilor bogate în culori, forme și miros ale orientului?

Cu cătă emoție povestesc călătorii despre nopțile luminoase ale orientului, cari pre fac pustietățile însăși împăimântătoare în minunate câmpii, de argint.

Ninive, capitala de odinioară a Asirienilor, situată pe malul Tigrului, nu în zadar a purtat numele de cetatea „frumoasă”. Dacă ne gândim la fastul și podobele cu cari obiceinuiau regii orientului să și îmbrace curțile și palatele ușor ne vine să ne închiipuim cătă risipă de frumusețe va fi fost în Ninive.

Ninive, această capitală a orientului a rămas învecinită în paginile Sf. Scripturi. Nu pentru frumusețea ei externă, care este aşa grabnic trecătoare în măsura lungă a timpului ci pentru deosebita putere sufletească a locuitorilor ei cari s-au ridicat din pulberea pământului atât de păcătoasă, la Dzeu.

Și a fost cuvântul Domnului cătră Iona, fectorul lui Amali, zicând:

„Scoală și mergi la Ninive, cetatea cea mare și propovăduște în dânsa că s'a sult strigarea răutății et la mine.

Și a început Iona a intrat în cetate, cale ca de o zi și a propovăduit și a zis:

Încă trei zile și Ninive se va prăpădi, și au crezut oamenii din Ninive lui Dzeu, și au propovăduit post și s-au îmbrăcat cu saci dela mare până la cel mai mic a lor. Și a venit cuvântul la împăratul Ninivei și s'a scutat de pe scaunul său și s'a desbrăcat de hainele sale și s'a îmbrăcat cu sac și a șezut în cenușe.

Și s'a spus și s'a poruncit în Ninive dela împăratul și dela boerii lui zicând: oamenii și dobitoacele boii și oile să nu guste nimic nici să pască și apă să nu bea. Și i-a părut rău lui Dzeu pentru răul carele a zis să le facă lor și nu a făcut”.

Iată de ce a rămas Ninive cetatea „frumoasă” și în sens creștinesc până în ziua de azi.

Și iată de ce nu este creat să lăsăm acoperită de praf acea pagină a scripturei în care se vorbește de cetatea Ninive cu una sau douăzeci de mil de locuitori.

Nu, frumusețea Ninivei nu mai este trecătoare fiindcă a fost în stare să-și omoare păcatele cu post și rugăciuni și să se întoarcă la Dzeu.

Nu prea găsim în istorie multe exemple de felul Ninivei care să facă bucurie cerului, orașele noastre moderne ce privește frumusețea externă ar putea toate să poarte numele de cetăți frumoase, ca Ninive, dar ce privește frumusețea internă adecă vrerea de a se întoarce la Dzeu ele nu se prea asemănă cu orașul vechiu de frumoasă amintire.

Ca să poată să se sălășuiască în lumea aceasta pacea, bunătatea și iubirea între oameni este de neapărată lipsă, ca orașele de azi săi cu civilizația lor, cu cultura lor cu gusturile lor în bine și în rău, influențează într-o măsură tot mai mare satele din jurul lor, să se ridice cu hotărâre bărbătească în contra păcatelor și să de exemplul bine făcător al ridicării morale.

Apostolii satelor, fie ei preoți, fie învățători ori medici ori altfel de îndrumători trebuie să constate cu durere că oricât ar munci ei de cu entuziasm și de cu pricepere, otrava dela orașe se revarsă în valuri aşa de puternice la sate încât ei trebuie să rămână cotropiți cu toată munca lor încordată.

Tăranul nostru care altădată ținea orbis la obiceiurile sale moștenite din străbunți, azi vorbește ca orașanul se îmbracă și el ca orașanul, are și el apucături ca orașanul, și pânea lui de toate zilele este nu ceaslovul ca de demult ci gazeta care vine dela oraș plină de venin și de urâciuni.

Mândra cetate a Ninivei cu întoarcerea ei la Dzeu a inviorat lot ținutul din jurul ei și țara întreagă și vorbind în interes creștinesc și noi aşteptăm, ca orașele noastre cum sunt, întâi să se întoarcă la Dzeu ca apoi lor să le urmeze și satele cari prin căile de comunicație aşa de desvoltate sunt și sufletește încopciate de orașe.

Să judece bine păstorii, ori vor înflori de grabă drumurile lui Hristos udate cu asudoare și cu sânge dacă orașele săi azi au rol conducător în civilizație și cultură nu vor merge în frunte și atunci când e vorba de entuziasmul religios?

*

E noapte umedă și întunecoasă. Din trenul meu aud cum grăbesc spre oraș din toate direcțiile trenurile cari aduc pe provinciali pe unii spre durere pe alții spre bucurie.

Orașul care din depărtare și se pare un balaur cu sute de guri pe cari aruncă lumină și înghețe pe provinciali și nu-i trimit pe nici unul acasă, aşa cum a fost, ori mai rău ori mai bun.

În trenul nostru de provincie stăm rău cu lumina aşa că poți dormi și visa că vrei.

Imi închid ochii și parecă văd ruinile Ninivei.

Ninive, Ninive, cetatea frumoasă! Cum bate de frumos acum lumina lunii peste ruinile tale

și tu totuși ai rămas nemuritoare în istoria lumii, fiindcă în *ceasul din urmă te-ai întors la Dzeu*.

Ai avut dragoste pentru Domnul care te-a iertat și din tărâna te-a făcut simbol.

Dr. Stefan Cioroianu
protopop

Sfintirea bisericii din Șiștarovet.

Sfintirea bisericii din Șiștarovet, are o îndoială însemnată religioasă morală, căci renovarea acestei bisericii s'a făcut în cea mai mare parte prin jerși fără prihană adusă pe Altarul Domnului de distinsa familie Suciu, băstinașă din Șiștarovet și anume de DI Dr. Ioan Suciu avocat în Cluj, DI Dr. Vasile Arămescu, avocatul Statului în Arad, cu Prea Stimata soție născută Suciu și I. Pr. Cuvioșa Sa părinte arhimandrit Dr. Iustin I. Suciu.

DI Dr. Ioan Suciu s'a mai distins prin râvna sa către casa Domnului dăruită bisericii din Iermata un chivot și un prestol de o valoare artistică.

Familia Suciu a dăruit iconostasul complet, prestolul și chivotul. A reparat pe cheltuiala sa toate scaunele și stranele din biserică. A donat un dulap în sf. Altar și ușă pentru epitropi. A făcut o ușă de fier la treptele ce conduc în cor. A cumpărat mai mulți prapori noi. A cumpărat toată îmbrăcămintea pe obiectele bisericești, apoi candele și mai multe icoane. Cu'a cuvânt a cumpărat tot ce nu era, sau nu era corespunzător în raport cu frumusețea iconostasului.

Iconostasul e făcut în stil bizantin. El nu constă numai din un părete de scânduri pe care sunt aplicate icoane sfinte, ci el este de o constituție masivă arhitectonică decorată cu stâlpi pătrați și rotunzi și cu arcuri în stil bizantin.

Construcția iconostasului e făcută în atelierele de tâmplărie ale fondului cărților funduare din Cluj.

Pictura iconostasului este artă plastică, acomodându-se tradițiilor bisericilor ortodoxe. Ea se datorează artistului pictor Havaș din Cluj.

Prestolul e făcut din lemn stând pe o bază, din care resar zece stâlpi rotunzi de stil bizantin. Si prestolul e făcut tot în ateliere numite din Cluj.

Chivotul este construit artistic asemănând sfintei Mănăstiri de Argeș.

Cheltuielile le-a portat familia Suciu, îndeosebi DI. Dr. Ioan Suciu care a îngrijit și condus renovările în regie proprie. Au mai dăruit: funcționarul silvic Bunea o icoană prețioasă; soția neguțătorului Deutsch perdeaua dela sf. altar, iar cooperativa din Șiștarovet un dar în banii.

Dumnezeu să-i alibă în sfânta Sa pază, în toate

împrejurările vieții lor și să-i bucure cu bună îsbândă și rodacile în toate lucrările lor!

Comuna bisericească a făcut padimentul cu beton, a zugrăvit pereții și a vopsit scaunele și celelalte mobile.

La zugrăvirea bisericii s'a avut în vedere conturile arhitectonice și stilul catapecetezmei, aducându-se conturele picturii murale în consonanță cu catapeceteazma.

Zugrăvirea bisericii a făcut-o zugravul Avram din Lipova, iar pardosimea în cement colorat, maestrul român Dehelean din Micălaca.

Având toate acestea în vedere și ca măngăierea poporului și a distinșilor binefăcători să fie deplină Pr. Sf. Sa pe lângă tot timpul nefavorabil și primejdios, — dând ascultare chemărăi, a fixat sfintirea bisericii pe a treia zi de Crăciun.

Pr. Sf. Sa a plecat dela reședință Joi în 27 Decembrie 1928 la orele 7 și jumătate dimineață cu două automobile, însoțit de consilierul referent Mihail Păcăian, Dl. Dr. Vasile Avramescu, avocatul statului în Arad și diaconul Ignatie Raica.

La Lipova s'a atașat și protopopul Fabriciu Manuila.

I. Pr. Cuvioșia Sa părintele arhimandrit Dr. Iustin I. Suciu s'a dus cu o zi înainte, oficind slujba vecerniei și a privegherii, asistat de preotul local Gheorghe Franțescu și preotul Tiberiu Suciu din Labașint și fiind biserică ticsită de popor.

La hotarul comunei ne-a întâmpinat poporul cu 20 călări și mai multe trăsuri în frunte, cu notarul comunal Sabin Oprisa, care în numele său și al poporului bineventeaază pe Pr. Sf. Sa în cuvinte alese și binepotrivite.

În comună întrăm în sunetele clopotelor și treasurilor.

Înaintea locuinței notarului care este vizavi de sf. biserică și unde ne-a așteptat mulțimea poporului Dl. Dr. Ioan Suciu, în câteva cuvinte bine susținute salută pe Pr. Sf. Sa de bun sosit, mulțumindu-l că pe gerul acesta s'a ostănit până la Șiștarovăt să predea destinaționel sale sf. biserică renovată prin credință și dragostea fililor ei sufletești.

Pr. Sf. Sa — conform programului stabilit — desinde la locuința notarului Sabin oprisa, de unde este condus la sf. biserică cu procesiune.

Sfintirea apel a oficial-o mai înainte I. Pr. C. Sa părintele arhimandrit Dr. Iustin I. Suciu înconjurat de preotul local Gheorghe Franțescu și preotul Tiberiu Suciu din Labașint.

Solemnitatea sfintirii bisericii s'a început la orele 9 și jumătate prin serviciul religios oficiat de Pr. Sf. Sa Părintele Episcop înconjurat de preoți din scită și de cei doi preoți mai sus amintiți.

Răspunsurile la serviciul divin au fost date de corul bisericesc condus de învățătorul Rotariu din Șiștarovăt. E un cor puternic și bine condus.

În astăndă am remarcat pe ministrul Banatului dl. Sever Bocu, fiu al comunei venit, din București anume pentru actul sfintirii bisericii, cu șeful său de cabinet de Ștefanescu, apoi dl. Dr. Vasile Avramescu, avocatul Statului în Arad cu doamna Dr. Ioan Suciu avocat în Cluj, fiu al comunei dl. Gheorghe Novacu pretor în Lipova, dl. Sabin Oprisa, notar în Șiștarovăt și alți fruntași din comunele învecinate Lipova, Labașint, Chizdla și Lucareț. A fost de față și d.-i. deputat în cameră, Mișa Vasilescu din Lipova care este un cîntăreț bisericesc de forță.

În cursul sf. liturghiei, Pr. Sf. Sa hirotonește diacon pe clericul Dragoșin Selage pentru parohia nou înființată Lucareț.

După Priceasnă, Pr. Sf. Sa ține o emoționată cuvântare despre puterea rugăciunii. Începe prin a mulțumi familiei Suciu și tuturor binefăcătorilor pentru jertfa prețioasă adusă pe Altarul Domoului. Mulțumește și d-lui ministru Sever Bocu pentru că a luat parte la praznicul sfintirii bisericică.

După serviciul religios Pr. Sf. Sa însoțit de sultă distinge cu înaltă sa vizită, familia Suciu. Doamna Dr. Avramescu a avut fericita idee, ca pe lângă altă gustare, să ne ofere și un ceau, care, după frigul de aproape 4 ore în sf. biserică, a fost foarte binevenit și potrivit.

Solemnitatea a luat sfârșit cu o masă aleasă și bineservită în locuința părintelui Gheorghe Franțescu care împreună cu st. doamnă preoteasă am făcut tot posibilul ca Pr. Sf. Sa și oaspeții să se simtă bine.

Cel din rând toast a fost ridicat de Pr. Sf. Sa Părintele Episcop pentru M. Sa Regele Mihai I.

Dl. Dr. Ioan Suciu pentru Pr. Sf. Sa. Dl ministru Sever Bocu pentru familia Suciu Dl Dr. V. Avramescu pentru poporul din Șiștarovăt. Părintele Gheorghe Franțescu pentru oaspeții săi,

La orele 4 după masă, Pr. Sf. Sa cu suita, a plecat spre reședință mulțumind lui Dumnezeu că a trecut în pace peste greutatea zilei și că prin sfintirea bisericii a putut contribui ca bcuria și măngăierea poporului și binefăcătorului să fie deplină.

Cutreerând Tara mea.

Făgăraș-Bucium: Mănăstirea
„Intregirii Neamului”

20 August 1928.

(continuare)

„Făgăraș”, vechea cetate a Românilor se crede a-și datori numele de la vorba: fag.

„Tara Făgărașului” datează de pe timpul lui Vlad Voievod, domnul român dela 1374—77, care fiind războinic și iște, luptă cu îsbândă contra regelui Ludovic cel mare, care, spre a avea liniste i-a dat Banatul de Severin și pământul cu centru la Făgăraș, constituind o provincie nouă pe care o numi „ducat” și făcă pe Vladu „duce” sau cu expresia germană trecută și în slavonește de „Herzeg” al Fă-

gărașului în anul 1368. Ludovic a considerat această provincie nouă a Domniei muntene, ca o feudă ungurească, în schimbul căreia Vlaicu îl recunoștea suveranitatea, iar nu, ca să o înstreineze pentru totdeauna de țara sa.

Aci, Vlaicu strâmută o parte din boerimea sa, dându-moșii întinse, unde până azi a rămas în țara Oltului, trecută apoi la Ardeal. Chiar pe timpul lui Mircea Basarab, mai se găsește aci în „ducatal Făgărașului” un căpitán român, când primește ducatal în stăpânire ca răspplată pentru că intrase în legătură cu Vladislav, regele Poloniei, prin intermediul lui Petru Mușat, Domnul Moldovei contra lui Sigismund-regele unguresc.

In 1459 Vlad Tepes posedă deasemeni „Făgărașul” ca feudă ceeace îi dă prilejul d’ă se amesteca mereu în afacerile Ardelene. In 1462 Matei Corvinul îl luă înapoi și decide în 1467 ca Făgărașul să fie la dispoziția regelui ung pentru a recompensa pe voivozii români eredincioși, cari i-ar face eventuale servicii.

Aceste feude nu denotau o vasalitate sau o abatere de la politica țării față de Ungaria, ci numai o reluare a legăturilor politice traditionale ale țării Românești cu coroana Ungară.

In Castelul său din Făgăraș, s’adăpostește Mihai Viteazul după trădarea și lupta nemorocă de la Mirislău și tot aici rămase ca zâlog în mâna albanezului Basta, scumpa sa soție, Doamna Stanca cu fiul său: Nicolae Vodă Pătrașcu, fostul stăpânitor al țării românești. Tot aici se fură Mihaiu printre văile muntosor până la Argeș, treând Oltul și prin părțile Banatului și Crișului îluă drumul spre cel ce-l consideră reprezentantul dreptății, spre Rudolf II., împăratul din Wiena.

Spre Făgăraș și-a îndreptat ultima gândire Marele Mihaiu până în clipa când fu mișește asasinat, cugetând cum să scapo din robie pe ai săi și să-ii treacă în țara lui, unde era aşteptat cu brațele deschise. Răsbunarea cerească, peintră trădarea dela Misirlău și moartea lui Mihai, face să cadă capul lui Moise Secuuiul la 7 Iulie 1603, când fu bătut pe zidurile cetății Făgărașului. La 1685 la dieta din Făgăraș, patria căpitaniilor munteni, se încheie sub Serban Cantacuzino, o alianță între Muntenia și Transilvania, condusă de Mihail Apafi.

In Făgăraș pe timpul Mitropolitului românitor ar deleni: Sava Brancovici, s’ă înființat o școală pentru cei ce voiau să se facă învățători și preoți în salele românești din țara Oltului.

In școala aceasta se învăță: cântarea, scrierea și cetera românească (cu litere românești).

Plata profesorului era: 40 florini pe an, 16 gălete (hectolitri) de grâu, 26 vedre de vin, 25 care de lemn, 2 căsi, 2 vite și câte o găină.

Regulamentul acestei școli, aprobat la 3 Aprilie 1657 de Suzana Lorantă, văduva lui Gheorghe Rakoczi se păstrează.

Din cuprinsul lui se vede, că în timpul acela, erau multe școale sășești în țara Făgărașului și dascălii lor erau obligați să urmeze cursurile școalei din Făgăraș, căci astfel își pierdeau drepturile de dascălie și ajungeau din nou iobagi.

Regulamentul prevedea că vor fi primiți în școala aceasta nu numai fiți boerilor și ai preoților ci și ai țăraniilor. Școala avea și un internat, unde se primeau cel mai săraci merituoși, 8 dintre ei fiind înărtinuți gratuit și dându-ll-se căte 4 pânișoare (tipăi) pe zi de persoană, pe cheltuiala cetății Făgărașului. Cei mai distinși, dintr-absolvenții cursului românești, erau admisi în cursul superior spore a învăță și latinescă.

Mitrop. Brancovici a dat ordin sever, să predice preoții în biserică românește iar pe cei ce nu voiau să predice în limba poporană i-a amenințat că îi scoate din popie.

La 1677 sfîntind pe preotul Paștiu, mitrop. Sava i-a dat statul acesta părintesc: „...sd te nevoești foarte tare ca sd propoșdusești evanghelia curat și luminaș creștinilor și să

povestesti Scriptura Sfântă oamenilor întru care grăiese să să înțeleagă tot creștinul cuvântul lui Dumnezeu”.

In Făgăraș s’ă mutat s’ăunul episcopiei unite (cu Roma) întemeiată la 1700 în Alba Iulia, acolo unde Mihai Viteazul întemeiește Mitropolia românească pentru România din întreg Ardealul ai cărei Vîldici se sfîntea la Târgoviște, ceea-ce fu fapta cea mai însemnată pentru viața și cultura națională în Ardeal!

Din Alba-Iulia, al II Vîldică urât, după Athanasie Anghel, anume Ioan-Patachi, care fu primul român doctor în teologie al școalelor catolice, se mută la Făgăraș în biserică lui Constanțe Brâncoveanu iar deacăi facându-i-se daruri acesei episcopii, moșii din partea curții imperiale, între cari și moșia din Blaj, care fusese un fost domeniu princiar lăsat în părăsire, Vîldică unit d’atunci Inochentie Micu 1728-51 mută scaunul episcopal dela Făgăraș la Blaj, unde se află și azi.

Acest obiceiul regesc pe de timpul lui Ludovic cel mare era, ca regele să dăruiască satele românești după bunul său plac, ori nobililor maghiari sau. Episcopii lor catolice își nouăi stăpâni primeau dreptul dela rege, chiar asupra vieții țărănilor de sub mâna lor. Această stare de iobagie se dădu în 1366 de Ludovic cel mare nobililor unguri d’ă stăpâni pe români.

In Făgăraș însă, o clasă mai înstărită de români nemăști s’ă menținut multă vreme, dar neamul voevozitor și juzilor au trecut încet cu incetul la catolicism, spre a deveni nobili, iar poporul român din Transilvania rămască în iobagie fără conducători, ceeace aduce mai târziu diferențele răscoale ardelenești, contra sălbătecelor legi maghiare.

Aci, în Făgăraș, se tipărește un catehism calvinesc în 1648 cu litere latine, tradus de Stefan Fogarasi (din Făgăraș) care ne-a tradus și psalmi în versuri românești.

Privesc Munji Făgărașului, în albului depărtat al unei dimineți c’un soare strălucitor, pe a căror culmi se rezamă câmpia Făgărașului. Prin ea curge domol obositul Olt, care așa de lin își mișcă undele strălucitoare, căci când el insuși care ar străbate 800 km, lungime, ar sta locului în admirăția și măreția frumuseții tinuturilor ce și le oglindesc în apa-i limpide. Poporul român însuși, cu mintea-i plină de imagini justificate, îa personificat și îa doinăt mai mult ca pe oricare râu, ca pe un cooil răsfățat. Aci e locul lui de odihnă înmormântă, par că pentru a-și recăști nouă forțe, spre a luptă cu gigantii Carpații Făgărașului a căror semetie trebuie să le-o doboare, spre a-și face loc să plimbe vesnic știrile dulci dintre frații români; Ardeleani, Olteni și Munteni ca și când străbunul Traian l-ar fi înșarcinat pe el, ca să joace rolul mesagerului copiilor săi.

Razele soarelui se coboară răsfățându-și scăparea asupra unei cupole mărețe ce de la distanță triumfează asupra întregului ținut înconjurator!

E cupola Mănăstirii: „Intregirii Neamului” de la Bucium-Făgăraș, aici construită pe ruinele vechii cetății creștinăști a evlaviosului Vodă Constantin Basarab Brâncoveanu.

Cu căt te apropii, te convingi „de visu” că e un adu-vărat monument de artă bisericescă cu palatul-regal și episcopal de lângă ea, precum și locuințele slujitorilor ei. M. S. Regina Maria, coarda sufletului românesc, urmând pilda strămoșilor voevozitor, cari ridicau locașuri Dumnezești la frații români de pretutindeni, păstrăză prin înălțarea acestei Sfinte Mănăstiri, via legătură de neam care vibrează prin manifestarea aceleiași credință față de legea strămoșească.

Biserica e stâlpul eredinței și mama e aceia care rea dintâia învăță pe copil de mic să ridice mânuța spre a face semnul sfânt al crucii. De ea depinde moralitatea odraslei sale, căci după exemplul faptelor sale morale asupra copilului, trebuie să pornească ideile cele mari de jertă pentru religie și patrie.

Femeia trebuie să fie nu numai un indrumător sufletesc

dar o regeneratoare de energie națională care se resimte acum, după războiu, în primul rând în credința strănoșescă.

Trezind susținutele de român, deșteptăm mândria nobiliei originei românești, contra credinței insuflate de propaganda dușmană care îndușează nu numai ortodoxia părintească dar și simțul național.

Cu cât dușmanii ne-au înăbușit evlavia prin desființarea Mănăstirilor, cu atât noi să înăltăm altfel mai mărețe și mai artistice. În Mănăstirea: „Întregirea Neamului” să aducem rugăciuni de mulțumire și laudă Domnului că ne-a ajutat a avea una și aceiași patrie, unul și același rege, precum totdeauna am avut unu și același limbă și lege.

Să ne dăm obolul pentru înălțarea sfintelor locașuri și cu toții: mici și mari, bărbați și femei, clerici și mireni să ajutăm clădirea monumentală a mănăstirilor spre pomenirea vitejilor ostașilor, cari cu sângele lor au închegat: România Mare și acolo ridicând osanale Bunului și Milostivului Dumnezează să lăudăm Atoțputernicia Lui, care a dat neamului nostru biruința într-un războiu atât de groaznic!

Viața oamenilor mari, cari au trăit în altruism prin descoperirile lor și au imbunătățit viața omenirii întregi ne arată că prin credința lor și au ajuns scopul.

Marele Henry Morton Stanley spunea că oridecători era într-o stare critică neștiind încotro să-și conducă expediția sa, zicea: „Tatăl Nostru” — de nenumărate ori, rugându-se lui Dumnezeu să-i lumineze mintea și ca un fulger divin, i-se coboră în sufletul desnădajduit credință sigură că pe drumul acela s'apuce și niciodată nu dădeă greș!

De asemenei pe inamicii sălbătesci numai prin rugăciuni și paciență i-a putut privi c'un aer umoristic.

În toate expedițiile întreprinse, ei a fost omul cel mai credincios și religios!

Dar cine nu știe în ce rugăciuni a petrecut noaptea Cristofor Columb când tovarășii vreau să-l ucidă căci nu dădeă de pământul pentru care credința lui Columb era sigură! Iată 2 exemple din mii de cazuri în care *mântuirea noastră o găsim numai în Credință*.

Fără credință nestrămutată în munca neobosită a oamenilor mari, lumea ar fi rămas pe veci în starea primitivă animalică și omul nu ar fi putut ajunge să poarte cu vrednicie niciodată numele de: *Coroana tuturor vietășilor*,

Lucia V. Babescu
Profesoare, Arad.

Anul Nou și Boboteaza în Arad.

Anul nou în centrul episcopal noastre s'a serbat cu solemnitatea obișnuită.

La ora 9 și jumătate P. Sf. Sa Episcopul nostru Grigorie, a celebrat în biserică catedrală sf. liturgie, asistat de 10 protopopi și preoți și de 3 diaconi.

După terminarea sf. liturgij, la ora 11 și jumătate tot P. S. Sa a slujit un Te-Deum, în care s'au rostit rugăciuni speciale pentru M. S. Regelui, Familia regală, Înalta Regență, pentru I. P. S. Sa Mitropolitul Nicolae, pentru guvern, pentru autoritățile civile și militare, și pentru tot clerul și poporul român.

La acest act solemn, au participat d-nii prefecti: Marșeu și Moga, apoi un grup de ofițeri și intelectuali și popor foarte mult. În fața catedralei era postată o companie de soldați cu drapelul și muzica militară.

Colonelul Georgescu a adresat soldaților o vorbire scurtă, despre însemnatatea zilei, terminând cu urale la adresa M. S. Regelui Mihai I.

După ieșirea din sf. biserică, membrii consistorului, profesorii Academiei Teologice, reprezentanții parohiei precum și numeroși intelectuali s-au prezentați la Reședința episcopală pentru a aduce urări de bine P. S. Sale Episcopului Grigorie.

A vorbit cu pătrundere părintele protopop Tr. Vătjan, făcând o reprivire asupra activității P. S. Sale părintelui Episcop în anul expirat, scoțând în relief lupta frumoasă dusă la Senat de corpul Episcopatului nostru în frunte cu eruditul nostru Mitropolit Dr. Nicolae Bălan. Apoi a amintit cu multă satisfacție părintele Vătjan, de activitatea P. S. Sale părintelui Episcop desfășurată în contra rătăcirilor sectare, care activitate a avut ca încoronare congresul preoților misionari ținut în toamna anului trecut în orașul nostru.

P. Sf. Sa Episcopul Grigorie a răspuns, că mai înălu mulțumește bunului Dumnezeu că L-a învrednicit să lucreze: cu cuvântul, cu fapta și serisul pentru înflorirea și progresul bisericiei și patriei române. Idealul P. S. Sale, este, să viziteze toate parohiile eparchiei și să curățească comunele noastre bisericești de polomida sectară.

Roagă clerul și poporul să dea fiecare concurs larg la înunca P. S. Sale, iar intelectualilor și poporului credincios din Arad, le pune la învăță, ca umăr la umăr să ajute toți ca în anul 1929 să fie edificată biserică românească din Arad, Segă.

P. S. Sa împărtășește binecuvântare tuturor celor de față, cari apoi sunt invitați în saloanele Reședinței la gustare. Între cei veniți am observat, pe d-nii prefecti, mulți ofițeri superiori și credincioși din toate păturile societății.

*

La Bobotează, a pontificat în biserică catedrală iarăși P. S. Sa părintele Episcop Grigorie, secundat de 6 protopopi, 4 preoți și 2 diaconi. Din cauza timpului neprietic, nu s'a făcut procesiune la apele Mureșului, ci săfătrirea apei s'a efectuat în piața Catedralei, pe un podium încadrat în verdeță și draperii naționale.

Sfîntirea apei a săvârșit-o P. S. Sa Episcopul Grigorie, asistat de preoțimea ce-a servit la sf. liturgie. Frumoasa ceremonie dela sfîntirea apelor la Bobotează a atras lume foarte multă la biserică. Erau de față toate autorități civile și militare în mare ținută. Armata s'a prezentat cu muzica și cu drapelele.

Când P. S. Sa a intonat troparul: In Iordan botezându-te Tu Doamne..., muzica militară a intonat imnul religios, iar creștinii s'au apropiat pentru a fi stropiți cu apă sfîntă și pentru a săruta sf cruce:

La urmă s'a primit defilarea armatei, care a fost stropită cu aghiasmă.

Cercuri-religioase.

Preoțimea din parohiile aparținătoare Cercului-religios ai Mândrulocului — în scopul propagandei religioase-morale și culturale — a mai ținut întuniri în comunele următoare:

1. La 16 Dec. în com. *Mândruloc*. La serviciile divine precum și la serberea școlară — aranjată de către corpul didactic din localitate — au participat Cucernicii preoți: P. Pelea V. Felnean, I. Marșieu, M. Grecu și I. Pascu. Predica dela sf liturghie a ținut-o Pr. M. Grecu din Cuvin. A vorbit cu mult elan și insuflare explicând pilda Mântuitorului despre „Omul care a făcut cină mare”. Aplicarea învățăturii, — care reiese din această sublimă pildă, — a lăsat impresie adâncă în susținutele auditorilor, cari au înțeles deplin, cum, Domnul și astăzi ne chină la „Cina” Sa, iar acestei chemări trebuie să grăbim a răspunde din tot susținutul nostru creștinesc.

Conferențiarul, — Pr. Pelea — arătă necesitatea de a contribui fiecare creștin, la îmbunătățirea moravurilor prin biserică și fiecare cetățean la propărirea în civilizație prin școală. Cari nizuințe vor fi deopotrivă folosite de Neamului și Țării.

2. La 24 Dec. în com. *Micălaca*. Fiind în ziua aceasta ajunul Nașt. Domnului, se săvârșesc serviciile divine prescrise, a „ceasurilor”, cu participarea preoților: R. Furdui, Iosif Pascu C. Mureșan, I. Ardelean și I. Marșieu. Cuvântarea o rostește Pr. I. Pascu din Mândruloc. Din cuprinsul acestei cuvântări s'au desprins cu deosebire — și cu efect foarte bun pentru auditori — îndrumările, cum trebuie să contribuim în calitate de buni creștini și români la păstrarea avantajelor pe care le-a căsătigat Neamul nostru prin unirea tuturor românilor într-o singură Țară.

După masă — la Casa-culturală — se desfășură vastul program al seighbății „Pomul de Crăciun”.

Intreagă asistență intonează cântarea de bucurie: „Nașterea Ta”. Finindu-se aceasta, Pr. Ardelean rostește o cuvântare ocasională demonstrând, că în aceasta prezintă a praznicului păcii și a milosteniei, a invitat ca să se adune aici — în jurul acestui „pom de Crăciun,” — preoțimea din comunele învecinate, corpul învățătoresc, autoritățile locale, Soc. T. A., Soc. „Oastea Domnului”, elevii tuturor școalelor etc semnificând prin aceasta pacea și bunăvoieea — între toți oamenii — care daruri Cerești Isus le-a adus pe pământ.

Inchee — părintele — spunând, că n'a invitat pe nimeni la prăznuirea exterioară, ci a chemat, pe fiecare la jertfe și fapte de milostenie.

Intr'adevăr, urmând desfășurarea programului vedem, că „S. T. A.” împreună cu elevii școalelor, sub conducerea în-

vățătorilor: D. Ciobota dir., T. Stancu, Dșoarele Elvira Giman, și Ștefania Costantinescu, au ostânat cu împodobirea pomului de Crăciun. „Ostașii Domnului”, au colectat bani și au cum părat îmbrăcămintă pe seama săracilor și orfanilor din comună Directorul D. Ciobota, din sumele intrate în pedepse dela dela cei ce n'au cercetat școala a cumpărat deasemenea vesminte pe seama școlarilor săraci.

Impărtirea darurilor, producționile școlarilor a „S.T.A.”, a „Ostașilor Domnului”, au fost tot atâtea scene de adâncă emoție susținută, în cauză cărora, s'a desfășurat și s'a încheiat această frumoasă serbare.

3. La 27 Dec în com. *Cuvin* Impozantă și mult reușită a fost întunirea Cercului-religios în această comună. La sf. servicii divine au participat, servind în sobor preoți: R. Furdui V. Felnean, I. Ardelean, M. Grecu, I. Pascu, N. Tandru și C. Putici. La „irmosul”, dela sf. liturghie Pr. Tandru ține o alocuție, prin rostul căreia, făcând amintire de legăturile susținute cari îl leagă de credincioșii din Cuvin, unde a păstorit timp de mai mulți ani — îndeamnă pe foștii săi parohieni la alipire către sfânta biserică.

La „priceasnă” Pr. Ardelean din Micălaca vorbește despre păcatul „zaristiei”, care, împiedecă înfăptuirea „Impărației lui Dzeu” pe pământ.

Dacă am pună în practică învățătura Mântuitorului despre milostenia creștină, ușor s'ar sălăștui între oameni „pacea și bunăvoiea”, care începând cu păstorii Vifleemului, până la ceata îngerilor cu toții, au vestit-o în acestea zile prealuminate.

După masă a avut loc o preafrumoasă serbare școlară aranjată de către harnicul învățător Drecin. Conferința pentru popor a ținut-o Pr. Felnean, vorbind despre rolul cei care biserică ortodoxă și credincioșii ei, în lupta pentru consolidarea Țării și unificarea susținută a tuturor Românilor.

La toate Cercurile-religioase, — despre cari am făcut amintire — s'a ținut și slujba sf. Maslu, s'au împărtiș — gratis — sute de exemplare broșuri de propagandă din biblioteca Desp. Arad al Asoc. Clerului A. Șaguna.

Credincioșii din toate comunele amintite, au primit cu bucurie și satisfacție acțiunea preoților cari au ostânat cu foști, semănând pretutindeni semințe bune în ogorul cel sfânt al Mântuitorului.

Rap.

O lămurire.

În numărul din 1 Ianuarie 1929 revista „Biserică și Școală” publică un articol sub titlul „Pentru orfani și îngrijitorii lor” al cărui autor ascuns sub pseudonimul „Străjer” aruncă bănueli — cred nemeritate — asupra tuturor directorilor de orfelinat, căminuri și internate din Arad. Cu publicarea articolului dl. „Străjer” a săvârșit două greșeli: întâiul când n'a numit așezământul în care se petrec lucrurile incriminate, prin ce expune bănuelii generale pe toți directorii de orfelinat și căminuri; iar a doua greșală a comis-o prin faptul, că înainte de publicarea acuzațiunilor, întemeiate pe vorbele unui copil anchetat pe stradă, n'a căutat să se documenteze asupra sdevărului, cum procedează toți informatorii obiectivi. Dl. „Străjer” a aruncat bănuiala cu eleganță și usurință, necugetând că prin aceasta slăbește, nejustificat autoritatea unor instituții și oameni.

Integri, iar în copiii încărcăți îngrijirei acestora deșteaptă numai pofta neîndreptășite, pentru a căror satisfacere nici azi și nici în timpul apropiat nu vom dispune de mijloacele necesare. Considerând că autorul pseudonim vizează când orfelinatelor când căminurile din Arad, în fața acestei situații nelămurite mă simțesc obligat, ca în ceeace privește Orfelinatul „Regina Maria” să declar de neîntemeliate toate afirmațiunile cuprinse în articolul suspomenit.

Cum n' am intențiunea să polemizez cu dl. „Străjer” fiindcă pe această cale nu vom ajunge la lămurirea chestiunii, ci doresc a-i da prilej să restabilească singur adevărul, în consecință îl rog, ca pentru a se documenta asupra hranei, îngrijirei, educației și îmbrăcămintei ce o primesc orfanii de aici, să viziteze acest așezământ ori când va voi. O asemenea vizită făcută nu numai la suprafață ci și în adâncime—dacă este nevoie—va da deplină satisfacție subsemnatului. Cu prilejul acestei vizite, autorul articolului se va convinge și despre condițiile materiale care limitează cadrele asistenței orfanilor și după ce va lua cunoștință despre insuficiența fondurilor acordate în acest scop, sper că tot cu aceeași energie, cu care s'a repezit asupra directorilor de orfelinate și căminuri, se va ridică și împotriva mulțimii, care a uitat cu totul de obligațiunile ce le are încă față de orfanii din răsboiu, a căror nevoi nu se satisfac cu vorbe ci cu fapte.

Respectul față de adevăr și sprijinitorii orfanilor din răsboiu mă îndeamnă să declar în modul cel mai categoric, că nici mamele și nici rudenile orfanilor n'au fost supuse la taxe pentru susținerea și înzestrarea acestui așezământ, deși sunt cazuri, când asemenea pretensiuni nu sunt nejustificate.

Nu-mi înținuiesc convingerea că dl. „Străjer” a fost nu numai greșit informat, ci chiar cu intențiuni rele, din această pricină articolul D-sale nu poate servi cu deplin succes cauza ce o îmbrățișează, fiindcă fără a se fi documentat asupra afirmațiunilor acuză de nepăsare și inconștiență o seamă de oameni, cari chiar și în zilele acestea pline de egoism își pun toată pricperea și tot sufletul în serviciul unei cauze, pe care mulți moralizatori și figuranți ai vieții noastre publice au uitat-o cu desăvârșire.

Mă folosesc de acest prilej pentru a ruga pe toți acei ce mai poartă la suflet cauza orfanilor din răsboiu și cari volesc a cunoaște felul cum sunt îngrijiți în Orfelinatul „Regina Maria”, să viziteze acest așezământ, a cărui porți stau deschise în orice timp tuturor acestora, cari caută binele și adevărul; sper că pe această cale se va deștepta nu numai interesul publicului pentru orfanii din răsboiu, ci și spiritul de jertfă pentru adâncirea și largirea cadrelor de asistență.

Având convingerea sigură, că mi-am făcut date-ria în toată vremea cu devotament și dezinteresare,

încrezător în obiectivitatea D.-Voastre, Domnule „Străjer” Vă aștepț vizita aducându-vă aminte și em D. voastre, că Dumnezeu nu bate cu bâta.

Nestor Blaga,
profesor, directorul Orfelinatului „Regina Maria”

Din sbuciumările unui preot dela sate.

Și-a aprins candela sufletului său Tânărul preot pe bâncile școală de teologie. Cunoșințele profane primite la școală clasică se imbină binisori cu cele teologice în mintea lui oțelită. Și ce mai fericită creatură e dânsul, când aprinde văpăia sufletească are să devină un bun augur între enoriașii săi și „un vas ales a Domnului”.

Dar cine știe putca-va învinge alătura piedeci, cari î-se opun în drumul lui pastoral? Căci după cuvântul scriitorilor bisericesti „Preoția și pentru umerii îngerilor e prea grea”. Da, va învinge!

Cuvântul lui inspirat de Duhul Sfânt se va lăbi, cum se lătesc pe cer razele soarelui în amurgul serii, producând acele raze argintii mare bucurie privitorului zdrobit de munca zilei. Ecoul său pastoral se va rezfrângă în inimile auditorilor săi, cum se rezfrângă cântecul cel dulce a păsărilor cântătoare în urechile unui călător obosit de drumul cel lung și costisitor.

Cu toate acestea, părintele, după multe zbuciumări între-zăreste, că sămânța sa de învățătură nu aduce rodul dorit, fiindcă pământul în care a sămânăt-o nu corespunde sămânței, fiind plin de buruieni și înțelenit. Deci pentru a putea sămâna cu speranța de a avea rod înbelșugat, trebuie mai nainte să cunoască buruienile, să le plivească și numai după aceea să samene cu toată încrederea.

Nici când nu va deveni econom bun, acel econom, care va căsi diferite științe economice, închizându-se în chilia sa, ci că să devie acela pe care-l dorește, trebuie să se coboare pe ogorul său, să prindă cu chiar mâinile sale coarnele plughului și astfel prin experiență practică va deveni un iususit economist.

Creștinul de azi nu-și aduce, ca odinioară poporul izraelitan, păcatele sale sub formă de țap, pe care arhiereul era dator să-l ardă pe altar în semn de stergere a celor păcate și împăcarea cu De zeu, ci patimile lui și le ascunde din înalțea altarului, făcându-și din ele idoli b-ne plăcuți lui, iar învățăturile bisericii le defaimă, fiindcă acele învățături nu sunt de acord cu idolii lui, după cum zice Sf. Scriptură: „Cările Duii nu sunt, ca și căile voastre, hotărările lui sunt nepătrunse”.

Pentru a avea deci rod bun în ogorul sfânt, preotul trebuie să se coboare de pe amvon în vârtejul lumii, să-l studieze acest vârtej din toate punctele de vedere practice, să-l analizeze în față credincioșilor săi la lumina evangheliei lui Hristos de pe amvon. O sămânță de grâu să aibă sol ori cât de de bun, dacă se va sămâna la umbră va răsări, va crește până la un timp, iar după aceea se va veștezi și va deveni o caricatură fără formă nepuțând aduce fructul dorit, fiindcă îi lipsește soarele cu lumina și căldura atât de necesare și bine făcătoare desvoltării și fructificării acelei sămânță. Așadar și sufletele creștinilor lăsate la umbra întunecoasă a acestei lumi așa de amăgiitoare se vor împotmolii cu păcate, însă dacă le vei aduce sufletele lor la lumina evangheliei lui Hristos, acelea după un timp oare care se vor desculpta de păcate, iar creștini văzându-și cu ochii lor sufletești fără legile săvârșite; conștiința lor le va striga mereu: „Mea culpa, mea culpa”.

Găsindu-se în aceasta tulburare sufletească credincioșii părintelui, după ce le-a arătat calea cea bună și măntuitoare, deosebindu-o de calea cea rea și poticitoare a răului la lumina evangheliei lui Hristos, părintele să nu te bocească cu cuvintele: „stere possum, sed iuvare non,” ci prin înțelegiunea sa gemină să se folosească de toate medicamentele sufletești, adeca de sfintele taine, făcându-se bun îspravnic a celor taine; pentru ca prințul noastră să poată împăca pe credincioșii săi cu ei însăși, cu D-zeu și cu deaproapele lor.

Şepreuş, la 10 Decembrie 1928.

Mihai Goldis,
preot

Trei cărciumi la opt sute suflete!

În numărul 52 | 922 al revistei Bis. și Scoala confratele nostru din L. scrie un sincer articol despre stările rele ce a apucat pe bătrâni popor cât privește patima beției. Stările descrise acolo sunt prea exustinse, sunt aproape generale.

Și cum nu ar fi așa?!: În Comuna mea (pe Murăș) unde mai înainte erau două cărciumi nelimitate și una limitată, azi în Imperiul românesc sunt trei cărciumi nelimitate. Drept coroană peste aceasta rușine mai este apoi în comună și un drept de restaurant. Și... toate acestea la 800 suflete și unde nu se ia nici o masă măcar la au.

Tot în aceasta comună (și aiurea va fi poate așa) acum de sărbătorile Crăciunului să ațină hora satului la cărciumă. În cele dințănu două zile, fiind repaus duminecal, să zice că beutura a fost proibită. Ziua a treia însă, tot cu acel musafiri plus bețivanii, să beut și să dansat în acelaș local.

Cine poartă vina la toate acestea? Noi preoți și învățători, nu! Noi căt dregem în zece ani strică alții cu un gest neprecugetat în o singură zi.

Ce impresiune poate lăsa în sufletul unei fetițe de horă o zi petrecută în cărciumă între bețivanii?

Nici cărciumarii nu poartă vina acestui lucru. El au tot interesul să se pricopsească dacă li se îngăduie.

Unde este însă administrația?! Orlă așa dictă interesele partidelor politice (care să părândează la putere) să reduce și păzească acest popor?!

Noi vedem că unora li se dă brevet de beuturi pentru anumite servicii. Altora iarăși, nu din considerații de nedecitate, li se concesionează restaurante. Hora iarăși, nu pentru că nu să ar putea și altcum, se ține la cărciumă cu conceștune dela pretură.

Doamne, ajunge-vom vremurile acelea când toți umăr la umăr vom da pentru 800 suflete de țărani români nu cărciume și restaurante ci o casă culturală și un radio!?

Are dreptate părintele Tomuția din L. Ne vom prăpădi ca triburile indigenilor din America și Australia dacă nu ne îndreptăm!

Alcoolul din zi în zi ne topește și ne sărăceaște tot mai mult și vor veni alte neamuri cu îndeletniciri mal cinstite să ne ia locul.

Ne cade greu și e mare păcat să mai dăinuim în aceasta stare. De am fi sub străini am mai řoțelege, dar așa „sub chiarăpănia noastră” nu ne putem explica aceasta mizerabilă situație.

„Măcar scurta să o tragem” să nu încetăm a o critica! Eu am zis. Să urmeze!

28 | XII 928.

V. V.

Mulțumire publică.

Reuniunea Femeilor române din Arad, făcând în ziua de 20 Decembrie 1928 obișnuita împărțire anuală de haine și ghete pentru școlarii mică din clasele primare, cu ocazia serbării pomului de Crăciun, care a avut loc în sala festivă a Gimnaziului „Iosif Vulcan” din Arad, aduce cele mai vii mulțumiri atât Doamnelor care au contribuit cu munca și au trimis daruri, cât și tuturor persoanelor și mai ales Băncilor locale care au ajutat frumosul scop filantropic cu sume de bani depuse pe lista colectată de Doamna Lucia V. Bahăescu și Doamna Dr. Petru, în ordinea următoare Le:

Casa Centrală de Păstrare Arădană 500, „Arădana” 2000, „Agronomul” 500, Casa de Păstrare a Județului Arad 1000, „Victoria” 1000, „Cenădană” 1500, Cenad Serdnei și fui 500, Adier Andor 1000, Oțetul Boerler 500, Carol Andrei 1500, Banca de Credit Transilvania 1500, Banca Generală 1000, Banca Ardeleană și Banca de Economii Cluj, Suc. Arad 1500, Casa de Păstrare Civilă din Arad 1200, Korois 250, Domnul I. Moldovan, Insp. școlar 100, Banca Marmosch Blank 500, Cornel Burza 500, Alexandru Domai 1000, C. N. Dumitrescu, Insp. vamal 500, C. Bengeanu, Șeful Vămil 500, C. Caneacor, Șef de vamă 100, Tănărescu, Taxator vamal 100, Marinovici 100, Gheorghiu 100, N. Popescu 100, Marcoviciu 100, Cotta 100, Lucaci 100, Radu Nită 50, Braniște 50, Dulgorescu 50, Robescu 50, Năsturel 50, Piscureanu 50, Manolescu 50, Olaru 50, Boroș 50, Banca Holzer 500, Banca Schenker 500, Inter-Continentale 500, König și Lazar 500, Egár & Comp. 500, Schor & Comp 300, Aronsohn 100, Nalmanson 50, Leultan 500, Rudnai 200, Albert Gross 100.

Total 23600 Lei adică Doizeci și trei milioane de lei.

Mile de lacrămi de bucurie ale mamelor și copilașilor ajutați, cari cu drag strângau în brațe darurile căpătate, au adus în sufletul nostru răsunetul satisfacției unei fapte creștinesti.

Nr. 280/1927. Mitr.

C O P I E:
REGULAMENT
pentru examenul preoțesc de promovare.

I. Scopul examenului:

§. 1. Scopul principal al examenului preoțesc de promovare este de a îndemna preoțimea să și sporească neîncetat cunoștințele și orientările generale.

§. 2. Scopul secundar este, de a da posibilitate de înaintare acelor preoți, care la examenul de calificare preoțesc au obținut clasificare inferioară, dar în viață pastorală au dat probe de zel apostolic și complectându-și cunoștințele teologice, sunt vrednici de a fi promovați la clasă superioară.

II. Condiții de admitere la examen:

§. 3. Petiționarul va anexa la cererea de admitere 20 (douăzeci) predici originale, scrise cu mâna proprie, pentru tot atâta Duminică ale anului bisericesc.

§. 4. Petiționarul va avea să prezinte și dovada activității sale bisericești, prin înființarea Societății „Sf. Gheorghe” pentru tineret, ori a Reuniunii „Altarul”, pentru tofrumșetarea bisericilor, ori prin înființarea de reuniune antialcoolică și a altor instituții religioase-culturale.

§. 5. Aspirantul trebuie să aibă și o viață ne-exceptă ouabilă și să-i fie cunoscute zelul și devotamentul pentru misiunea sa.

§. 6. Pentru admitere la examen se mai cere, ca petiționarul să fi împlinit cel puțin 5 (cinci) ani de serviciu pastoral.

§. 7. Pentru o mai temelnică orientare asupra admisibilității ori acadmisibilității petiționarului, — întrucât se va afunda necesar și ar fi și posibil — Consiliul episcopal va face și o inspecție, printr-un delegat din centru în parohia și la oficiul petiționarului.

§. 8. Nu pot fi admisi la examen cei ce nu întrunesc condițiunile de mai sus, sau cei ce ar fi fost pedepsiți prin procedură disciplinară bisericească ori prin judecătoriile civile.

§. 9. Nici un preot nu poate fi admis la examen de promovare, decât numai în Eparchia în care funcționează în ordine.

III. Procedură în vederea examenului:

§. 10. Aspirantul la examen va face cerere în scris către Consiliul Episcopal și va anexa documente autentice potrivite pentru a dovedi, că întrunește necesarele condiții personale de studiu și de activitate pastorală, arătând locul, durata și rezultatul pastoralului.

§. 11. Consiliul Episcopal aflând petițunea deplină ajustată și pe petiționar că corespunde tuturor condițiilor de admissibilitate arătate mai sus, îl avizează despre admitere și despre termenul examenului.

§. 12. Examenul de promovare se face înaintea unei comisiuni episcopiale instituită permanent pe lângă Consiliul episcopal, la 2 termene: în luniile Februarie și Octombrie din fiecare an. În cazuri motivate se poate admite și termen extraordinar.

§. 13. După trecerea unui nou interval de 5 (cinci) ani dela prima promovare, candidatul întrunind toate condițiile de admitere fixate în acest regulament, la cerere poate fi admis la un nou examen, pentru o nouă clasă de calificare în ordinea ascendentă.

§. 14. Candidatul, care nicăi la a doua încercare n-ar putea presta examenul, nu mai poate fi admis la examen.

§. 15. Taxa de examinare o fixează Consiliul episcopal.

IV. Materiile examenului:

§. 16. Materiile examenului de promovare sunt:

a) Exegeza Sfintei Scripturi: cunoașterea amănuntită a Vechiului și Noului Testament, cu considerare specială la eterodocși și sectari,

b) Dogmatică ortodoxă, cu specială privire la combaterea doctrinelor eterodoxe și sectare,

c) Cunoașterea temeinică a dispozitivilor canonică și legislative actuale din Biserica Ortodoxă română,

d) Alcătuirea spontană, în scris, a unei cuvântări bisericești, după o temă dată și rostirea unei cuvântări bisericești,

e) Pastorală: orientare precisă asupra tuturor cazurilor posibile în viață pastorală, când personalitatea preotului e pusă la încercare,

f) Liturgică: cunoașterea însemnatății simbolice a tuturor actelor din serviciile divine,

g) Catihetica: orientare precisă asupra metodei cele mai bune în pregătirea învățământului religios, având candidatul să ţină și o lecție de model, la o școală primară, înaintea comisiunii episcopiale examinatoare.

V. Valabilitatea promovărilor:

§. 17. Promovările, fie ele din trecut, ori din viitor, sunt valide numai pentru Eparchia în care ele au fost făcute.

§. 18. Candidatul, care a trecut examenul de promovare va primi un nou certificat de calificare preoțescă, în baza căruia va fi assimilată clasei pentru care a prestat examenul de promovare și va avea dreptul să concureze, fără privire la pregătirile sale anterioare la parohii de clasa respectivă din cuprinsul episcopal, care l-a promovat.

VI. Dispoziții finale:

§. 19. Calificația aspiranților la protopopiat se va norma prin regulament special.

§ 20. Acest regulament intră în vigoare pentru întreg cuprinsul Mitropoliei ortodoxe române a Ardealului, Banatului, Crișanei și Maramureșului.

Nr. 43. Congr. 1927.

Aprobat de Congresul Mitropolitan în ședința sa din 28 X. 1927.

(L. S.)

(ss) Dr. Nicolae Bălan,
arhiepiscop și mitropolit

(ss) Dr. Gheorghe Proca,
notar gen. coagr.

(L. S.) Ad. Nr. 126/1928 M.

Pentru autenticitate,
(ss) Proca.

INFORMATIUNI.

Familia Regală. În ajunul crăciunului au plecat la Curtea de Argeș M. S. Regina Mărioara a Jugoslaviei, M. S. Regina Elisabeta a Greciei, A. S. R. Prințipele regent Nicolae și a. S. R. Prințesa Elena. În prima zi de Crăciun au luat parte la slujba religioasă la biserică Domnească. În aceeași zi s-au înăpoliat în Capitală.

Nenorocire. În Dej fiind târg de țară în săptămâna tracătușă soția zidarului N. Kelemen, s'a dus la plăț să facă niște cumpărături pentru trebuințele casei. Înainte de a pleca însă, a închis în casă pe cel doi copilași ai ei: Ion de 5 ani și Zoltan de 4 ani, zăvorind ușa pe din afară. Copiii ca să le treacă de urât au hotărât să îmiteză părjolitul porcului. Mai înainte cu o zi cel doi copii văzuseră părjolirea unui porc. Zis și făcut: Numai că, copiii în loc de porc s'au mulțumit cu paiele din pat pe care le aprinseră. Palele fiind uscate arseră cu vîrvătaie. Fumul, care n'avea nici o ieșire se strânse din ce în ce mai mare și începu să-l înăbușe. Zadarice fuseră strigătele după ajutor, nu-i auzea nimeni. Astfel că nu trecu nici un ceas de când au aprins palele și cel doi copii au fost înecăți de fum. La amiază pe când se înapoiase mama lor dela târg, nu aflat decât două cadavre arse.

— Se tipăresc multe cărți bisericești în Rusia bolșevică. Dar numai pe ascuns și plătite cu bani grei.

Bolșevicii de la cărmă au aflat lucrul acesta și acum voesc să ia măsuri ca să nu se tipărească cărți bisericești. Dar, orice vor face, tot se vor întâri, fiindcă argintul și aurul place mult oricui, mai ales bolșevicilor mari și mici. Si aşa se va răzbuna biserică pe cel cărui voesc să facă norodul să creadă că nu este Dumnezeu.

— **Fapte bolșevice.** Dela venirea bolșevicilor la putere în Rusia s'au omorât 8100 persoane bisericești, între cari 2961 preoți, 3447 călugări 1926 călugărițe. Trăiesc arestați și în exil (în afară de granițele rusești) 7000 preoți și 150 episcopi.

Din 827 Mănăstiri, căre erau altădată în Rusia, azi sunt închise 686.

În Rusia azi nu-i voe să se învețe religia în școală, dar este un teatru în care nu se joacă decât piese, în cari se arată că nu este Dumnezeu.

Și totuști norodul ține la biserică, merge furioș la slujba bisericească și dau pe ascuns de mâncare preoților și călugărilor.

— 300 000 orbi sunt azi în Rusia sovietică. Aceasta e alt semn de fericire bolșevică, când mai ales acești orbi nu sunt băgați în spitale.

— În pădurile Siberiei s'au găsit acum câteva sate de oameni, cari trăiesc departe de lume de mai bine de 300 de ani. El nu știu de nici un fel de schimbare în lume în vremea celor 300 de ani. Nu știu că Rusia a avut războai cu Turci, cu Japonezii, N'au auzit nici de războiul cel mare.

Satele se găsesc în pădurile din partea de sus a râului Jenisei. Au fost descoperite 9 sate.

Se crede că mai sunt și altele. Se zice că el ar fi credincioșii unei secte religioase vechi.

Ingropat de viu. Un țăran sărac din comuna Ribița anume Moș Miron cu soție și doi copii, fiind certat cu vecinul său a început să-și sape singur o fântână în grădina sa.

Impreună cu 12 muncitori au lucrat aproape o săptămână, pătrunzând până la o adâncime de 14 metri. Nu au putut da de Izvor, care să aducă apă, — lăsând fântâna în părăsire.

Marți, bătrâni om, a intrat în fântână, pentru a scoate lemnele cu cari legase pereții și cari lemne țineau pământul să nu se surpe în fântână.

Intrat la o adâncime de 12 metri, cum a lăbit cu săcurea un lemn din legături, pământul să dărămat peste dânsul, îngropându-l de viu.

Femeia acestuia a alarmat comună, venind o sumedenie de oameni.

Cu toate eforturile, nu i-au putut veni în sprijin. Timp de 6 ore au tot vorbit sătenii cu cel de sub pământ. Un țăran a pătruns până când a ajuns să pună mâna pe capul nenorocitorului om, însă în acel moment s'a surpat o bucață de pământ și l'a îngropat de tot.

Au sosit 6 minieri dela minele din Tebea și după o zi de lucru l'au scos mort.

Traian și Decebal vor avea căte o statue în Cluj, cari se vor așeza deoparte și de alta a statueli „Lupoalca”.

Atât Traian (Imperatul Romanilor), cât și Decebal (regele Dacilor) au trăit cam la 100 ani după naș-

terea lui Hristos. Împărățile lor s-au războit între ele. Traian învingând pe Decebal și lăudându-l căru. Din împreunarea acestor două vechi și vîzeze neamuri ne tragem obârșia noastră, România.

100 milioane lei au fost dăruiți de un mare negustor bogătaș din București, d. Ioan Stănescu. Cu banii aceștia se vor face căminuri pentru studenți, unde aceștia vor căpăta pe degeaba (dar trebuie să învețe bine) casă, hrana, lumină și încălzit. Iată o trebă cât se poate de frumoasă.

Generalul italian Cadorna a murit. El a fost conducătorul armatelor italiene, în cursul războlului cel mare.

Indieni albi au fost găsiți în pădurile din Brazilia, până acum neumbilate. Ceilalți Indieni, cunoscuți au plecat roșătică și trăiesc în America de Nord.

Spre stele... Sășii din Graz au organizat zilele acestea o serbare. Discursul festiv a fost rostit de dr. Johann Leonhardt, fost preot evangelic și scriitor. Tocmai când pronunță cuvintele: „Ca să ne înăltăm spre stele...”, Leonhardt a căzut deodată la pământ și a murit.

Comisar sovietic asasinate în Rusia. Încordarea ce domnește între țărani în preajma alegerilor sovietice a dus la un omor. Un necunoscut a împușcat pe comisarul electoral sovietic din Tula. Conflictul dintre lucrători și țărani s-a înăsprit deoarece lucrătorii cred că ucigașul a fost pus la cale de țărani.

Cărțile scoase de p.rof. I. Trifa.

Cartea despre Oastea Domnului, e o carte mare și minunată de care nu s'a mai scris alta în românește. Ea a hotărât peste 5000 de oameni să se lase de bătălie, sudalme și alte răutăți. E o carte ce lucră cu putere în sufletul ceterilor și pe mulți-i-a hotărât la o viață nouă. S'a tipărit a treia-oară, prelucrată și refăcută din nou. Are 209 pag. și 92 chipuri religioase. Costă Lei 40.

Insemnările călătoriei la Ierusalim, o carte mare și minunată de care nu s'a mai scris alta în românește pentru popor și pe înțelesul tuturor. El duce pe cititor tot anume pe unde a umblat și a învățat Mântuitorul începând din Vîfleemul Iudei până sus pe Golgota. Are și peste 100 chipuri religioase și vederi dela locurile sfinte. Costă Lei 50.

Oglinda inimii omului, arată în 20 chipuri, ca în niște oglinzi, starea sufletească a celor credincioși și a celor păățești. E o carte ce lucră cu mare putere sufletească în sufletul ceterilor. Cetății și veți vedea înșivă ce poate face această carte. Costă Lei 18.

Cetiri și tâlcuiri din Biblie, o carte mare și frumoasă cu 53 Cetiri din Biblie însoțite de 74 icoane religioase și 67 istorioare morale, Lei 35.

Din părțile Mântuitorului, cuprinde 17 din cele

mai frumoase părți ale măntuitorului, însoțite de 20 icoane religioase. E o minunată carte de trezire sufletească și de cunoaștere a căilor măntuirii. Cetății și veți vedea înșivă ce poate face. Costă Lei 15.

Corabia lui Noe, e o carte ce a făcut mare răsunet. E parțial anume scrisă pentru vremile noastre. În aceste vremi de semne și arătări cerești, ea strigă pe oameni să se lase de răulății și să intre îndată în corabia măntuirii până nu-l prea tarzlu. Are și 20 ilustrații. Costă Lei 15.

„**Mai lângă Domnul meu, mai lângă El**”, e cartea ce a ieșit acum de sub tipar cu chemări dulci să se apropie oamenilor și sufletele de scumpul nostru Mântuitor. Cetății și veți afia înșivă cu ce putere lucrează în suflete. Are și 20 ilustrații religioase și costă 15 Lei.

„**La picioarele Stăpânului meu**” minunata carte a lui Sundar Singh, un apostol pe care Domnul l'a ridicat dintre păgâni. Asigură să ne predice nouă creștinilor moderni măntuirea. Cu multe ilustrații. Lei 15.

25 povești și istorioare morale. Însoțite de 25 chipuri frumoase. S'a tipărit a treia oară, Lei 12.

Cartea cu **Tâlcuirea evanghelilor Dumineclor** de peste an s'a găsat și n'oi mai avem.

Aviz oficios!

Aducem la cunoștință celor interesați că **Serviciul contabilității și al cassieriei nu șiă la dispoziția publicului decât numai dela 8-12 orele înainte de masă.**

*Consiliul Eparhial ort. Român din Arad
Serviciul contabilității și al cassieriei,*

CONCURSE.

Conform rezoluției Vener. Consiliu eparhial No. 7267 - 928, pentru înăperearea parohiei vacante din comuna Herneacova se publică concurs cu termen de 30 zile, socotite dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesie parohială în estensivitatea de astăzi.
2. Birul parohial până la 8 jugh. pământ 15 litri grâu, dela 8 jugh. în sus, 30 litri grâu.
3. Stolele legale.

4. Intregirea dotării preoțești dela Stat.

5. Locuință în natură.

Preotul ales va suporta toate impozitele după venitul din parohie.

Va avea să catechizeze la școalele primare din loc, fără altă remunerare din partea comunel bisericești.

Parohia fiind de clasa II (două), dela recurenți se cere calificăriunea regulamentară.

Cel doritor a competă la acest post se vor prezenta în cutare Duminecă sau sărbătoare, în sf. biserică din Herneacova, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie, conformându-se strict dispozițiunilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însotite de anexele necesare, adresate consiliului parohial din Herneacova, le vor înainta în termenul concursual oficialul protopopesc ort. român din Timișoara.

Cei din altă dieceză vor cere prealabil Binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan, spre a putea recurge.

Herneacova, din ședința consiliului parohial ținută la 18 Decembrie 1928.

În înțelegere cu Dr. Patrichie Tlucra m. p. protopopul Timișorii.

—□—

1-3

Conform rezoluției Vener. Consiliu episcopal No. 7294-928, pentru îndeplinirea parohiei vacante din comuna Remetea-Timișană, se publică concurs cu termen de 30 zile, sositie dela prima apariție în organul diecezan „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Una sesie parohială în extensia ei de azi, pământ arabil și o cânepește.
2. Stolele legale.
3. Biroul protopesc. În kg. grău de fiecare jugh de pământ.
4. Locuință în natură.
5. Întregirea dotației preojești dela Stat.
6. Impozitul după întreg beneficiul parohial cade în sarcina celui ales.

Preotul va catehiza la școlile primare din loc, fără altă remunerare din partea parohiei.

Parohia fiind de clasa I. (primă), dela recurenți se cere calificare regulaamentară.

Cel doritor a competă la acest post se vor prezenta în cutare Duminecă sau sărbătoare. În sf. biserică din Remetea-Timișană, spre a-și arăta dexteritatea în cele rituale și oratorie, conformându-se strict dispozițiunilor §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, iar cererile însotite de anexele necesare, adresate Consiliului parohial din Remetea-Timișană, le vor înainta în termenul concursual oficialul protopopesc ort. român din Timișoara.

Cei din altă dieceză vor cere prealabil Binecuvântarea P. S. Sale Domnului Episcop diecezan, spre a putea recurge.

Remetea-Timișană, din ședința Consiliului parohial ținută la 24 Noemvrie 1928.

Dimitrie Ionescu m. p. paroh, președinte Consiliului parohial

Constantin Micu m. p. adm. par. notar ad hoc.

În înțelegere cu:

Dr. Patrichie Tlucra m. p. protopop.

—□—

1-3

Pentru îndeplinirea parohiei vacante Dieci se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Biserica și Școala”.

Venitele împreunate cu acest post sunt:

1. Sesiunea parohială 40 jughere.

2. Casa parohială și două intravilane.

3. Stolele legale.

4. Birul luat în concurs din oficiu conform decisului Ven. Consiliu Eo. No. 3472 | 1928.

5. Întreg rea salarul dela Stat, pentru care parohia nu își răspundere.

Parohia e de clasa I-ă, sunt admisi și concurenți cu calificare pentru parohii de clasa a doua.

Alesul va predica regulat, va catehiza la școlile primare din loc, și va suporta dările după beneficiul său.

Recursele ajustate cu documentele precise, adresate Consiliului parohial din Dieci, se vor trimite Oficiului Protopopesc în Gurahonț în termenul concursual. Recurenți pe lângă strictă observare a §-ului 33 din Regulamentul pentru parohii, se vor prezenta în sf. biserică, pentru a-și arăta dexteritatea în oratorie și rituale. Cei din alte dieceze vor produce act de admitere dela Prea Sf. Sa Episcopul nostru diecezan.

Consiliul Parohial

În conțelegeră cu: Constantin Lazar protopop.

3-3

—□—

Nr. 6909 | 1918.

Se publică primul acesta concurs pentru ocuparea unui post de subșef deobiro cik II. din cancelaria Consiliului nostru episcopal.

Remunerarea este de Leu 750 lunar și accesorii, adică în total lunar Leu 4853 pentru necăsătoriți, Leu 4890 pentru căsătoriți fără copii și Leu 4928 pentru căsătoriți cu copii.

Recurenți vor dovedi, că sunt de religiune ortodoxă română, cetăteni români, că au satisfăcut legea recrutării și că din punct de vedere al sănătății sunt apti pentru serviciu, totodată vor face declaratie în scris, că nu au suferit nici o comandare infamantă și se bucură de toate drepturile civile și politice.

Acei recurenți, cari au mai fost aplicati în oarecare serviciu, vor prezenta dela organele competente un atestat despre serviciul prestat.

Dela recurenți se cere să fie absolvenți de licență altă școală echivalentă, dacă se vor admite în mod excepțional și absolvenți ai cursului secundar inferior (4 clase secundare ori medii, sau titluri echivalente).

Recursele se vor adresa Consiliului episcopal ort. român până cel mult în 8 Ianuarie 1929. Recursele intrate după acest termin nu se vor lua în considerare.

Recurenți vor face examen de capacitate înaintea comisiei examinatoare a Consiliului episcopal ort. rom. din Arad și în acest scop se vor prezenta la secretariatul Consiliului episcopal Vineri în 11 Ianuarie 1928 la orele 9 dimineață. Programul examenului se poate vedea ori când în oarele oficiale la secretariatul Consiliului episcopal.

Arad, 14 Decembrie 1928.

Consiliul episcopal ort. român Arad.

3-3

Rедактор responsible: SIVION STĂNA.